

Finanšu ministrija

Informatīvais ziņojums

“Par attaisnojuma dokumentu un preču piegādes dokumentu elektroniskās aprites sistēmas ieviešanu”

Ēnu ekonomikas ierobežošanas koordinācijas departamenta
direktors E.Ceipe

2021.gada 16.septembris

Finanšu ministrija

Ziņojuma sagatavošanas pamatojums

Informatīvais ziņojums ir sagatavots, izpildot Ministru kabineta 2020. gada 16. jūnija sēdes protokola Nr. 41 55.§ un 56.§ 2. punktā noteikto.

Finanšu ministrijai tika uzdots:

- ❖ organizēt darba grupu **par attaisnojuma dokumentu un preču piegādes dokumentu elektroniskās aprites sistēmas ieviešanu**, iesaistot pārstāvjus no:
 - Ekonomikas ministrijas
 - Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas
 - Satiksmes ministrijas
 - Labklājības ministrijas
 - Veselības ministrijas
 - Zemkopības ministrijas
 - nozaru ekspertus
- ❖ sagatavot informatīvo ziņojumu par šādas sistēmas ieguvumiem, riskiem, sistēmas ieviešanas izmaksām un priekšlikumiem tālākai rīcībai.

Finanšu ministrija

Darba grupā vērtējamie jautājumi

1. E-rēķinu, e-pavadzīmju, elektronisko kases aparātu sistēmu ieviešanas **mērķa definēšana** (problēma, kas tiek risināta, sasniedzamais rezultāts);
2. Informācijas izmantotāji B2B, B2G;
3. E-dokumentu lietošanas tiesiskie aspekti - **pienākums vai tiesības**;
4. **Ieguvumi** valsts iestādēm / **ieguvumi** komersantiem;
5. Datu apmaiņas un sasaistes iespējas ar citām IS;
6. Informatīvās sistēmas uzbūve, darbības principi, tās izveides izmaksas (valsts budžetā, privātpersonām);
7. Alternatīvas iespējas.

Finanšu ministrija

E-rēķinu ieviešana - aktuāli un jauni izaicinājumi pārejai uz elektronisko dokumentu ieviešanu

- ❖ Latvijā jau šobrīd e-rēķinu sagatavošanu veic vairāki lieli pakalpojumu sniedzēji, galvenokārt telekomunikāciju, vairumtirdzniecības klientiem
- ❖ spēkā esošie normatīvie akti nosaka, ka valsts iestādēm, pašvaldībām un to iestādēm obligāti ir jāspēj pieņemt elektroniskie rēķini, kas atbilst ES noteiktai elektronisko rēķinu pamatelementu izmantošanas specifikācijai visā ES teritorijā
- ❖ efektīva e-rēķinu izmantošana nodokļu administrēšanas pasākumu veikšanā tiktu nodrošināta, ja rēķini un citi attaisnojuma dokumenti (piemēram, e-CMR, pavadzīmes) tiktu sagatavoti un uzglabāti elektroniski, būtu nodrošināta to pieejamība VID un e-rēķini tiktu analizēti kopsakarā ar citiem elektroniski sagatavotajiem strukturētiem dokumentiem
- ❖ e-rēķinu aprītei būtu jānotiek decentralizēti, izmantojot reģistrētus pakalpojumu sniedzējus, kas nodrošina PEPPOL standartiem atbilstošu apkalpošanu (PEPPOL ir starptautisks e-rēķinu tīkls, kas ļauj droši nosūtīt e-rēķinus uzņēmumiem un valsts institūcijām visā pasaulē)
- ❖ lai pēc iespējas labāk sasniegtu ieguvumus visām pusēm, e-rēķinu izmantošana nosakāma kā pienākums, nosakot obligātu prasību e-rēķinu lietošanai ne vēlāk kā sākot ar 2025. gadu

Finanšu ministrija

Būtiskākie ieguvumi ieviešot e-rēķinu lietošanu

- ❖ dokumentu sistematizācija pēc vienota parauga
- ❖ iespēja salāgot grāmatvedības sistēmas ar e-rēķinu sistēmu un VID, nodrošinot ātrāku informācijas apriti
- ❖ samazinātas izmaksas saistībā ar papīra dokumentiem, to apriti
- ❖ efektīvs instruments ēnu ekonomikas mazināšanā:
 - dati tiktu izmantoti analīzei un nodokļu maksātāju segmentācijai, lai veiktu kvalitatīvākus un pamatotākus kontroles pasākumus
 - tiktu veicināta labprātīgas nodokļu nomaksas izpildes pieaugums, jo VID rīcībā būs papildus informācija, kuru atsevišķi nevajadzēs pieprasīt no nodokļu maksātājiem

Finanšu ministrija

Nepieciešamie pasākumi e-rēķinu ieviešanai

- ❖ Finanšu ministrijai ir jāizstrādā atbilstošus grozījumus likumā "Par grāmatvedību", Pievienotās vērtības nodokļa likumā un nepieciešamības gadījumā citos normatīvajos aktos, nosakot obligātu prasību e-rēķinu lietošanai no 2025. gada
- ❖ e-rēķinu ieviešanai – jāturpina attīstīt jau esošais risinājums, kas paredzēts komersantam ar valsts pārvaldi (B2G) un jāievēro PEPPOL BIS standarts, kas šobrīd valstij nosaka pienākumu pieņemt elektroniskos rēķinus publiskajos iepirkumos, taču perspektīvā nosakot obligātu pasākumu lietot e-rēķinus arī starp komersantiem (B2B)
- ❖ ir nepieciešams ieviest pakalpojumu sniedzēju reģistrācijas mehānismu un normatīvajos aktos noteikt, ka e-rēķinu aprites pakalpojumu sniedzējiem jābūt reģistrētiem sniegt pakalpojumus Latvijas nodokļu maksātājiem
- ❖ jautājumu par nepieciešamā finansējuma nodrošināšanu e-rēķinu aprites sistēmas ieviešanai un uzturēšanai Latvijā risināt Atveseļošanas un noturības mehānisma izskatīšanas procesā, likumprojekta "Par valsts budžetu 2023. gadam" un likumprojekta "Par vidēja termiņa budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam" sagatavošanas procesā

Finanšu ministrija

Paldies par uzmanību!